

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

Det vil også altfor meget gå ud over uddannelsen af lærlinge og svende, hvis der ikke er et betydeligt råderum for håndværksmestrenes byggeri. Det er iøvrigt af betydning for storbyggeriet, at det har vel uddannet arbejdskraft til rådighed; altfor ofte har man eksempler på, at det skorter herpå.

Mens jeg hidtil har udtalt en anerkendelse af visse principper i forslaget, skal jeg nu omtale nogle meget betydningsfulde sider af forslaget, som boligministeren, synes det mig, behandler med legende lethed. Det er statskassens forpligtelser og risiko, det er de økonomiske konsekvenser, der følger af lovforslaget.

Boligstøtten afvikles ikke i forhold til de nugældende regler, men udvides, fordi lovforslaget lægger sig fast på 1950-niveaue. Rentesubventionerne, der pr. 1. april 1954 er opgjort til at udgøre 110 mill. kr. og efter gældende regler øges med 16 mill. kr. årlig, vil — foruden med 20 mill. kr. til nedbringelse af lejen i de allerede efter 1950 opførte ejendomme — stige med 10 mill. kr. årlig. Hertil kommer øget tilskud til børnerige familier og enlige mødre, alders- og invaliderentemodtagere, som vi alle i og for sig har megen sympati for, ligesom der også kunne blive tale om selvpensionisterne og andre med alders- og invaliderentemodtagere økonomisk ligestillede. Heroverfor peges der på, hvad den af finansministeren foreslåede udligningsafgift vil indbringe — den skal jeg ikke her komme nærmere ind på, da den vil blive behandlet af det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard — og boligministeren sætter iøvrigt sin lid til, at de ændrede tilskudsregler vil virke billiggørende. Det håber jeg også, men foreløbig kan der her kun være tale om noget så usikkert som tro og håb.

Når lovforslaget ønsker at stabilisere lejeniveaue på det, det var i 1950, før Koreakrigen, hvor byggeprisindekset var 207 mod nu 269, hænger det sammen med, at socialdemokratiet som oppositionsparti fremsatte lovforslag herom. Det er vel sandsynligt, at en del af prisstigningerne efter Koreakrigen ikke vil blive af varig karakter, men ingen har garanti imod prisstigninger, hverken her i landet eller i andre lande. Det er regeringens dogmatiske fast-

holden af 1950-niveaue, der har været bestemmende for de foreslåede tilskuds-satser, og det er det, der bringer støtten op på hidtil ukendte højder.

Lovforslaget opstiller som formål, at de boligsøgende får mulighed for at skaffe sig en efter deres økonomi og familieforhold passende bolig. Dette er efter min mening udtryk for et ønske, som alle kan tiltræde, men ikke egnet som lovparagraf; indholdet kan diskuteres, og paragraffens formulering tillader intet hensyn til samfundets større eller mindre velstand, men kun til befolkningens indkomster.

Det radikale venstre er fremdeles af den mening, at fremskaffelse af de flest mulige boliger er tiltrængt. Vi skal have boliger til befolkningstilvæksten og til dem, der søger egen lejlighed, men også, så der kan komme fart i saneringen. De mange boligaktioner fra forskellige kredse har bidraget til at åbne øjnene hos offentligheden for den betydning, de uheldige forhold i saneringskvartererne har, ikke mindst åndeligt, for børn og unge. Vort mål er at forbedre boligstandarden for den jævne befolkning, så den kommer til at bo bedre, end den gjorde tidligere.

Vi er derfor enige i, at man kan ikke standse boligstøttelovgivningen, men vi er ikke enige i de store og stadig stigende udgifter, som lovforslaget indebærer. Vi værdsætter som nævnt visse af forslaget principper til stimulering af bygherrens interesse i billiggørelse af byggeriet, vi ønsker udvidet anvendelse af principperne i kapitel VIII a, så der bliver mindre papir og mindre kontrol — administration bliver der forsåvidt nok af efter forslaget. Vi ønsker, at andelsprincippet i boligbyggeri skal stimuleres, og undres over, at socialdemokratiet, der oprindeligt havde så stor interesse for andelsboligforetagender, ikke har fundet anledning til i sit forslag at give disse en særlig plads.

Lovforslagets mål skulle bl. a. være at skabe forudsætning for afvikling ved at mindske spændvidden mellem huslejeniveauerne. Ved at fastlægge huslejeniveaue på 1950-niveaue og ved de dermed sammenhængende store tilskud ville gennemførelsen af lovforslaget meget vel, når de 8 år, loven gælder, er udløbet, kunne sætte lovgivningsmagten i en tvangssituation,